

Vastgestelde onderzoeksvragen "Onderzoek gebruik gevaarlijke stoffen op de POMS-locaties; Chemical Agent Resistant Coating"

Onderdeel van het
"Gezondheidsonderzoek
gebruik gevaarlijke stoffen
bij Defensie; POMS,
chrom-6 en CARC"

Het onderzoek naar blootstelling aan Chemical Agent Resistant Coating (CARC) op de POMS-locaties van Defensie en de effecten op de gezondheid van (ex-)medewerkers is een vervolg op het onderzoek naar de blootstelling aan chrom-6 op de POMS-locaties.

De Paritaire Commissie heeft besloten om eerst onderzoek te laten doen naar de stof hexamethyleen diisocynaat (HDI) en HDI-prepolymeren in CARC. Deze twee stoffen worden in de onderzoeksvragen samen aangeduid als "HDI".

De vastgestelde onderzoeksvragen zijn gebundeld en onderverdeeld per categorie in een werkpakket (WP).

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

T 030 274 91 11
info@rivm.nl

ONDERZOEKSVRAGEN

WP3 (Algemene vragen HDI)

- 1) Wat zijn de eigenschappen van HDI (o.a. fysisch-chemische eigenschappen)?
- 2) Waar wordt HDI toegepast en waarvoor (toepassing, sectoren, materialen)?
- 3) Hoe kun je met HDI in contact komen?
 - a. In welke materialen/producten zit HDI, incl. de producten die door de consument worden gebruikt?
 - b. Wat is de blootstelling aan HDI (inhalatoir, dermaal en oraal) via de leefomgeving of levensstijl (o.a. voeding, roken, water, buitenlucht)?
 - c. In welke arbeidssituaties, bij welke werkzaamheden en in welke tijdsperiodes (buiten Defensie) is blootstelling aan HDI mogelijk (inhalatoir, dermaal en oraal)?
- 4) Wat doet het lichaam met HDI?
 - a. Opname
 - b. Verdeling
 - c. Omzetting
 - d. Uitscheiding

WP4 (Blootstelling)

- 5) Wat was de blootstelling (inhalatoir, dermaal en oraal) aan isocyanaten/HDI voor ex-medewerkers van de POMS-locaties?

WP5.1 (Algemene vragen gezondheid)

- 6) Welke effecten op de gezondheid kunnen zijn gerelateerd aan blootstelling aan HDI en wat is de blootstellings-effect relatie?

Bij het beantwoorden van vraag 6 zullen de volgende aanvullende punten worden meegenomen:

- a. de gezondheidseffecten op het nageslacht en de familieleden;
- b. de effecten of interactie met van leefstijlfactoren, genetische achtergrond en leefomgeving;
- c. de tijdsduur tussen blootstelling en het openbaren van de ziekte;
- d. interactie met andere gevaarlijke stoffen.

WP6 (Risicobeoordeling)

- 7) Wat is het risico op effecten op gezondheid als gevolg van blootstelling aan HDI voor ex-medewerkers van de POMS-locaties, gegeven locatie, functie, werkzaamheden, werkomstandigheden, blootstellingsduur, tijdsperiode, beschermingsmaatregelen en andere blootstellingen?

WP7.1 (Medische testen en onderzoek)

- 8) Kan blootstelling aan HDI in het lichaam worden aangetoond/gemeten (zowel tijdens blootstellingsperiode als achteraf)?
- 9) Kan (lichamelijk) medisch onderzoek uitwijzen of een bepaald effect op de gezondheid gerelateerd is aan de blootstelling aan HDI?

WP8.1 (Normen, regelgeving en arbeidsomstandigheden)

- 10)
 - a. Sinds wanneer is bekend dat HDI schadelijk is voor de gezondheid (op basis van wetenschappelijke literatuur)?
 - b. Wat zijn de gezondheidskundige adviezen geweest voor het afleiden van grenswaarden voor HDI voor werkers en voor de algemene populatie?
 - c. Wat waren/zijn de grenswaarden voor HDI voor werknemers die met HDI werk(t)en en voor de algemene populatie?
 - d. Wat waren/zijn normen/arbowedgeving voor werknemers die met HDI werk(t)en?
 - e. Met welke beschermingsmaatregelen diende/dient een werkgever zijn werknemers tegen blootstelling aan HDI te beschermen (stand van de techniek)?
 - f. In hoeverre waren bovenstaande punten afwijkend voor andere (commerciële) organisaties vergeleken met de situatie bij Defensie?

WP9 (Aansprakelijkheid/juridisch)

- 11) Welke zijn de juridische kaders aan de hand waarvan in een concreet geval kan worden beoordeeld of er sprake is van aansprakelijkheid voor het laten werken met HDI, welke schade voor vergoeding in aanmerking komt en welke procedure eventueel zou moeten worden gevolgd?